

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 269/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Danielou Suchánkovou, M. Waltariho 7, Piešťany, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 120/2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 30/2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. februára 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len

„sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. Danielou Suchánkovou, M. Waltariho 7, Piešťany, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 120/2005 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 30/2014 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ je účastníkom konania o zaplatenie sumy 3 196,57 € vedeného okresným súdom pod sp. zn. 27 Cb 120/2005 v procesnom postavení navrhovateľa. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 20. septembra 2004.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Prvé pojednávanie v tejto mojej právnej veci bolo nariadené až dňa 30. 06. 2006, z čoho vyplýva, že prvostupňový súd vo veci nekonal osemnásť mesiacov. Ďalšie pojednávania boli nariadené na deň 02. 11. 2006, 23. 02. 2007 a 18. 05. 2007 a po týchto pojednávaniach nasledovali ďalšie pojednávania až v roku 2011, 2012 a 2013. Dňa 30. 06. 2013 súd po pojednávaní vyhlásil rozsudok vo veci samej, proti ktorému som sa dňa 27. 11. 2013 odvolal.

Dňa 04. 02. 2013 bola vec predložená Krajskému súdu v Bratislave (správne má byť 4. februára 2014, pozn.).

Na prieťahy v konaní na súde prvého stupňa som podal sťažnosť zo dňa 28. 11. 2014, ktorá sťažnosť bola doručená Okresnému súdu Bratislava I dňa 04. 12. 2014.

V upovedomení o spôsobe vybavenia sťažnosti zo dňa 16. 12. 2014 mi oznamuje predsedníčka Okresného súdu Bratislava I JUDr. Eva Fulcová, že moja sťažnosť na prieťahy v konaní je dôvodná a moja právna vec vedená pod sp. zn. 27Cb/120/2005 je na základe rozhodnutia predsedníčky Okresného súdu Bratislava I zaradená medzi sledované veci s režimom úkonov kontroly vo veci každé tri mesiace.“

Podľa názoru sťažovateľa „Ďalšie prieťahy v konaní pokračujú na Krajskom súde v Bratislave, keď spis v mojej právnej veci bol predložený Krajskému súdu v Bratislave ako odvolaciemu súdu na prejednanie môjho odvolania a rozhodnutie o ňom ešte dňa 04. 02. 2014. Odvolacie konanie je vedené pod sp. zn. 8 Cob/30/2014.

Krajský súd v Bratislave má predložený spis od 04. 02. 2014, no do dnešného dňa vo veci nekoná a o mojom odvolaní doteraz nebolo rozhodnuté.

Sťažnosť na prieťahy v konaní na Krajskom súde v Bratislave som spísal dňa 20. 11. 2014. Dňa 28. 11. 2014 bola táto sťažnosť doručená Krajskému súdu v Bratislave.

Aj túto sťažnosť považuje Krajský súd v Bratislave za dôvodnú, čo mi bolo oznámené listom zo dňa 10. 12. 2014. Okrem toho je v tom liste uvedené, že podľa informácie, ktorú poskytla predsedníčka senátu 8Cob je moja právna vec zaradená do harmonogramu prejednávanych vecí na prvý štvrtrok roku 2015.“

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ]... na prerokovanie jeho právnej veci bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod spisovou značkou 27 Cb/120/2005 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 30/2014 porušené bolo.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie za nemajetkovú ujmu vo výške 3 000,00 €, ktoré mu OS Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 355,73 € (2 úkony a' 139,83 € prevzatie veci a spísanie sťažnosti, spolu 279,66 € + 2 x režijný paušál a' 8,39 € = 16,78 = 296,44 € + 20% DPH 59,29 €, spolu 355,73 €), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť advokátke JUDr. Daniele Suchánkovej... do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 27 Cb 120/2005 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Cob 30/2014 došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom okresného súdu

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec

prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v posudzovanom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Navyše zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd zistil, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom sp. zn. 27 Cb 120/2005 z 30. júna 2013. Tento rozsudok napadol sťažovateľ odvolaním. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (2. februára 2015) už okresný súd vo veci meritórne rozhodol a spis bol už mimo jeho dispozície, pretože ho predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní.

Zo zistení ústavného súdu teda vyplýva, že okresný súd v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci meritórne rozhodol, a preto v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom krajského súdu

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Ústavný súd tiež pripomína, že v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Účinnosť tohto právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní...“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Ústavný súd vo svojej predchádzajúcej judikatúre viackrát poukázal aj na to, že ak orgán štátnej správy súdov uzná sťažnosť na prieťahy v konaní za dôvodnú, nemusí to viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde) na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

V prípade, ak všeobecný súd, reagujúc na sťažnosť sťažovateľa podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany jeho základného práva, zakladá to podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ sťažnosť na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedovi krajského súdu

podal 28. novembra 2014. Po podaní sťažnosti krajský súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 8 Cob 30/2014 z 12. marca 2015 tak, že potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu a celý spisový materiál vrátil súdu prvého stupňa. Z uvedeného vyplýva, že prostredníctvom tejto sťažnosti sa zabezpečila efektívna ochrana jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Navyše podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom konaní meritórne rozhodol v ústavne akceptovateľnej lehote (necelých 14 mesiacov od doručenia spisu).

Sumarizujúc dosiaľ uvedené, ústavný súd konštatuje, že postup krajského súdu v namietanom konaní bol najmä v období po predložení spisu súdom prvého stupňa poznamenaný prieťahmi, ale po podaní sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedovi krajského súdu došlo k náprave, pričom ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti krajský súd o odvolaní rozhodol.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol i v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2015